

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS DEPUTĀTS

Jēkaba ielā 11, Rīgā, LV-1811

e-pasts: saeima@saeima.lv

Tālrunis: 6 708 7111 • Fākss: 6 708 7100

Latvijas Republikas
Ministru prezidentam

Valdim Dombrovskim

2009. gada 20.maijā
Nr. 817-2-63 - (3109)

DEPUTĀTU JAUTĀJUMS

Nr. 162 /J9

DEPUTĀTU JAUTĀJUMS

Par Labklājības ministrijas nekompetenci

Šī gada 19.maijā Ministru kabinets izskatīja un apstiprināja likumprojektu „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” (VSS – 619, TA – 1151)

Likumprojekts ir šī gada 16.aprīlī Valsts sekretāru sanāksmē izskatītā dokumenta VSS – 619 modifikācija.

1. Likumprojekts paredz, cita starpā, izdarīt grozījumus likuma Pārejas noteikumu 1.punktā. Grozījumu būtība – atņemt Latvijas pilsoņiem tiesības uz darba stāžu, kas līdz 1991. gadam tika uzkrāts ārpus Latvijas robežām un kas uz doto brīdi netiek ieskaitīts tikai nepilsoņiem.

Savā Deputātu jautājumā Labklājības ministram U.Auguļa kungam (Nr. 152/j9) mēs kritizējam sākotnējo likumprojektu, kura pamatojumā, bez visa cita, tika pieļautas arī rupjas kļūdas finanšu aprēķinos. 35 reizes tika samazināts to cilvēku skaits, kuri cietīs triju gadu laikā pēc augstākminētā likumprojekta spēkā stāšanās un 10 reizes samazināta tā naudas summa, kuru šie cilvēki zaudēs.

Diemžēl aprēķinos, kas tika iesniegti Ministru kabinetam 19.maijā, kļūdas ir labotas tikai daļēji.

Anotācijā likumprojektam ir norādīti sekojoši aprēķini.

Plānotais jaunpiešķirto vecuma pensiju skaits 2009.gadā – 2480 personas vidēji mēnesī, 2010.gadā – 2580, 2011.gadā – 2680, 2012.gadā – 2780.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 01.07.2008. Latvijā bija 81,8% pilsoņu, ko pielīdzina pensiju saņēmēju skaitam. Pieņem, ka 15 % no tiem ir bijis 7 gadu darba stāžs bijušās PSRS teritorijā.

Plānotais vecuma pensijas apmērs bez piemaksas pie vidējā apdrošināšanas stāža 34 gadi 2009.gadā ir 155,69 Ls, 2010.gadā – 176,23 Ls, 2011.gadā – 188,41 Ls, 2012.gadā – 188,41 Ls. Rezultātā vidējais pensijas apmērs pie 7 gadu apdrošināšanas stāža 2009.gadā – 32,05 Ls, 2010.gadā – 36,28 Ls, 2011.gadā – 38,79 Ls, 2012.gadā – 38,79 Ls.

SANĒMIS
VALSTS KANCELEJĀ
2009. gada 20. maijā, plkst. 11:50 P. Kaptece/

elektroniski:

SAEIMAS KANCELEJA

21-05-2009

Pikst. 945

Vidējais mēnešu izmaksas laiks ir 6,5 mēneši (tiem, kam piešķir pensiju janvārī, izmaksas laiks būs 12 mēneši, bet tiem, kam piešķirs novembrī – izmaksas laiks būs 2 mēneši).

Izdevumu samazinājums sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā:

2010.gadā: $317 \times 12 \times 36,28 \times 6,5 = - 897\,059$ Ls

2011.gadā: $329 \times 12 \times 38,79 \times 6,5 = - 995\,429$ Ls

2012.gadā: $341 \times 12 \times 38,79 \times 6,5 = - 1\,031\,736$ Ls

Šajos aprēķinos ir pieļautas divas kļūdas:

Pirmkārt tiek ieņemts, ka gadā ir 13 mēneši. Otrkārt, tiek uzskatīts, ka visi pensionāri, kuri saņem pensiju 2010. gadā līdz gada beigām nomirst, nevis saņem samazinātu pensiju arī 2011. gadā un 2012. gadā

Mūsaprāt pareizi aprēķini izskatās sekojoši:

2010.gadā: $317 \times 12 \times 36,28 \times 6 = 828\,055$

2011.gadā: $329 \times 12 \times 38,79 \times 6 + 317 \times 12 \times 38,79 \times 12 = 2\,689\,543$

2012.gadā: $341 \times 12 \times 38,79 \times 6 + (317 + 329) \times 12 \times 38,79 \times 12 = 4\,560\,773$

Rezultātā pensionāriem nodarītais kaitējums triju gadu laikā sastādīs nevis 2 924 224 latus, kā to uzskata Labklājības ministrija, bet gan 8078 371 latus, tas ir 2,76 reizes vairāk.

2. Likumprojekta anotācijā ir teikts, ka normatīvā akta mērķis ir divu starptautisko dokumentu, Eiropas Komisijas 2009.gada 29.janvāra formālajā paziņojumā pārkāpuma procedūras lietā Nr.2008/4619 un Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma lietā 55707/00 iekļauto prasību izpilde.

Pirmajā dokumentā no Latvijas tiek pieprasīts pārtraukt Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstīs dzīvojošo vecuma un invaliditātes pensijas saņēmēju diskrimināciju salīdzinājumā ar personām, kas dzīvo Latvijas teritorijā, jo pirmā personu kategorija saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 41.punkta esošo redakciju nesaņem, bet otrā – saņem speciālu piemaksu pensijai.

Otrajā dokumentā, pēc anotācijas autoru domām, ir teikts, ka likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 1.punkts nepamatoti paredz atšķirīgu attieksmi pret Latvijas pilsoņiem un personām, kurām nav Latvijas pilsonības. Patiesībā dokumenta būtība ir tāda, ka salīdzinājumā ar Latvijas pilsoņiem ir konstatēta to personu diskriminācija, kurām ir Latvijas nepilsoņa statuss (nevis visu to personu, kurām nav Latvijas pilsonības). Minētais likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 1.punkts attiecas uz to darba periodu un tam pielīdzināto periodu iekļaušanu apdrošināšanas stāžā, kas ir uzkrāti ārpus Latvijas līdz 1991.gadam.

Pirmajā gadījumā likumprojekts paredz paplašināt diskriminējamo personu (dzīvo ārpus Latvijā) tiesības līdz līmenim, kuru bauda nediskriminētais vairākums (dzīvo Latvijā). Otrajā gadījumā gluži otrādi – agrāk nediskriminētām sabiedrības slānim (LR pilsoņi) tiek atņemtas tās tiesības, kuras nebauda diskriminētais slānis (LR nepilsoņi).

Piemaksa tiek maksāta par darba stāžu, kas ir uzkrāts līdz 1996. gadam, tajā skaitā arī par stāžu, kas uzkrāts līdz 1991. gadam, kad Latvija de facto vēl nepastāvēja kā neatkarīga valsts. Tāpēc atšķirīgu attieksmi piemērojot abus šos dokumentus nevar skaidrot ar Latvijas vēsturisko pieredzi.

Jāatzīmē, ka likumprojektā ir ietverts arī piemaksu saņemšanas galatermiņš - līdz 2011.gada 31.decembrim, neskatoties uz to, ka patreizējā likuma redakcijā piemaksa ir beztermiņa. Tādā veidā arī Eiropas Komisijas paziņojums, kurā ir

konstatēta diskriminācija ir tikai iemesls tam, lai atņemtu šīs tiesības vairākumam, tikai ar atliktu termiņu.

Sakarā ar augstākminēto lūdzam atbildēt uz sekojošiem jautājumiem:

1. Vai Jūs atzīstat, ka Labklājības ministrija ir rupji kļūdījusies savos aprēķinos, vai arī uzskatāt, ka neieciešama papildus ekspertīze?

2. Vai Jūs neuzskatāt, ka likumprojekta autoriem ir jāsaņem sods, ņemot vērā to, ka rupjas kļūdas aprēķinos ir pieļautas atkārtoti?

3. Vai Jūs neuzskatāt, ka likumprojekts ir atkārtoti jāizskata Ministru kabinetā, ņemot vērā to, ka kaitējums, kas tiks nodarīts to pieņemot, ir kļūdaini samazināts gandrīz 3 reizes?

4. Paskaidrojiet, kāpēc valdības reakcija uz diviem diskrimināciju konstatējošiem starptautiskajiem dokumentiem (izņemot piemaksas izmaksāšanas galatermiņa noteikšanu), ir pilnīgi pretēja?

5. Lūdzam minēt Jums zināmos piemērus no starptautiskās prakses, kad valdības būtu risinājušas jautājumu par mazākuma diskriminācijas novēršanu, atņemot nediskriminētām slānim tās tiesības, kuras nebauda diskriminētais slānis?

6. Augstākminētais likumprojekts tika izskatīt Ministru kabineta sēdes slēgtajā daļā. Saskaņā ar Ministru kabineta kārtības rullļa 180. pantu tiesības noteikt, kurā Ministru kabineta sēdes daļā – atklātajā daļā vai slēgtajā daļā – iesniegtie jautājumi ir izskatāmi ir Ministru prezidentam.

Paskaidrojiet kāpēc šis tik aktuālais un sabiedrību interesējošais likumprojekts tika izskatīts Ministru kabineta sēdes slēgtajā daļā un kā tas saskan ar Jūsu pārstāvētās partijas publiskajiem paziņojumiem un nostādņēm attiecībā uz sabiedrības tiesībām saņemt informāciju?

Lūdzam, neuzdot sagatavot atbildi Labklājības ministrijai, ņemot vērā to, ka šīs ministrijas darbinieki nemācās no savām kļūdām.

9. Saeimas deputāti:

F. Pliners / F. PLINERS /
Māris V. Buzajcusi
Toms V. Buzajcusi
Armands V. Buhvalovs /
Māris V. Buzajcusi